

GORICA

V Gorici, dne 27. januarja 1900.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Velturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petilicinskih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 linij, 2-krat po 14 linij, 3-krat po 12 linij. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izhaja vsak torek in petek v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.
Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Rodoljuben opomin našim volilcem!

Razdivjani valovi „Soče“ so udarili čez bregove in derejo z besno silo po deželi, ustrahovaje in zbegaje naše miroljubno ljudstvo ter podiraje in pokončevaje to, kar so nekdanji njeni nositelji in pokrovitelji z neumornim trudom in z redko požrtvovalnostjo zgradili v dolgih desetletjih. Človek strmi, ko primerja strupene izbruhe v zadnjih številkah „Soče“ s slavospevi, kojih je mrgolelo še pred letom v istem listu — na isti naslov naših državnih poslancev dr. Gregorčič-a in grofa Alfreda Coronini-ja. Od kod ta nezasišana nedosednost, ta črna nevhvaležnost, ta brezmejna perfidija?

Mi, ki opazujemo stvari od blizu, imamo na to vprašanje koj pripravljen jasea odgovor:

Vse to je zakrivil naš dr. Gregorčič sam v svojej preveliki dobroti in zaupnosti, ker je v kljub mnogokratnim svaritvam svojih najboljših prijateljev in najzvestejših zaveznikov, dopustil, da si je Andrej Gabršček pogoma prisvojil absolutno gospodarstvo v „Soči“ in malo danie monopol na polju slovenskega časnikaštva v Gorici. — Ko je videl na vse strani vtrjeno svoje stališče v Gorici — zrastle mu je greben — nekdanji učitelj začel je čutiti v sebi duševnega velikana — dvignil se je nad onega, ki ga je povzdignil iz nič, a dvignil se je tudi nad vse druge, kolikor jih ima kaj veljave v Gorici in na Goriškem sploh in nastopil je pot brezobzirnega terorizma proti vsemu, kar se ni klanjalo in se ne klanja njegovemu oblastvu. Zdaj čutita silo tega terorizma tudi dr. Gregorčič in grof Coronini. Da, da! Dr. Gregorčič je mnogo zakrivil na tem, da je Gabrščeku vzrasla domišljavost do stopinje blaznosti, znane pod imenom megalomanija in da zdaj besno razsaja proti istim možem, katere je še pred letom v deveta nebesa povzdigoval kot najdičnejše naše zastopnike, kot ljubljence naroda. —

In Gabršček je našel zvestega pajdaša v osebi dr. Tume, kateri enako značajno kakor on — udriha zdaj po listih, ki so ga nedavno posadili na sedež dež. poslanstva in dež. odborništva. Vredna sta ta dva moža drug drugemu — in ponosna sta tudi lahko — na sedanje razmere, ki sta jih onadva tekmovalje v tem med seboj, ustvarila med nami goriškimi Slovenci — poprej vedno uzornimi v narodni disciplini. V zadnjih številkah „Soče“ sta si zabeležila neizbrisljive spomenike — od katerih se bo naš narod še studom obračal še v poznih letih.

„Povej mi, s kom občuješ in povem ti, kdo si“. V zmislu tega starega, resničnega pregovora, je vsakemu razsodnemu človeku soditi kandidata, dr. Staniča, kateri se je sicer sam postavil, a ga „Soča“ priporoča kot najsposobnejšega poslanca za sedanjo dobo — kot moža, kateri z oljčno vejico v roki, — pomiri razburjene stranke. On sam se je v svojem pastirskem listu in kakor slišimo tudi na Sezanskem shodu predstavil kot nekakega apostola miru in

sprave in kot tacega ga priporočajo njegovi agitatorji trde, da se more dr. Gregorčič obdržati samo s dr. Stanič-em, ker ta ni pristaš nobeni stranki, stoji nad strankami, je za spravo, za pomirjenje, za složno delovanje, ima prijaznost na obeh straneh, ima tudi voljo za to, je torej edino sposoben, napraviti zopet mir, spravo, složno delovanje, kar mora iskreno želeli vsak zaveden rodoljub.“

Dr. Stanič apostol miru in sprave! Kdo ga pozna in se ne smeje? Dr. Stanič muhast, nestrpen človek, kateri ni do zdaj še sam nikjer miru našel, koder je bival, ter je povsod kot razdirajoč element segal v javne in socialne razmere, kjer koli mu je bila dana prilika; on, ki je za časa sedemletnega bivanja v Tolminu zakrivil tam najneznosnije razmere, ki je tožil po strogi pravičnosti slovečega tamošnjega sodnika in zraven njega skoro vse drugo osobje sodniških in političnih oblastev — ter je se svojim skrajno nestrpnim obnašanjem toliko dosegel, da ga ni v Tolminu živ krst več pogledal in da se ga je vse skrbno ogibalo kakor kacega steklinoviča! Da, da! to Vam je prav ustvarjen apostelj tistega evangelija ljubezni, sprave in miru, ki ga oznanjata njegova zagovornika Gabršček in dr. Tuma v svojih medenih, a strupenih člankih.

Ko je postal v Tolminu nemogoč, preselil se je dr. Stanič v Gorico, in spoznavši sam svojo nesrečno naravo, ograbil se je tu v svojo odvetniško kovačnico, kjer svojo spretno roko suče — v blagor naroda, v korist trpečemu človeštvu, ka-li? — Kaj še! Do zdaj se ni še nikoli nikjer ganil, da bi kaj storil, kaj pomagal v javno korist; on je morda ud temu ali onemu društvu, a čisto mrtev v ud, ki nič ne dela, nič ne žrtvuje, kojemu je razven sebe — vse drugo deveta briga. Njegova preteklost nam ne daje nobenega družega poročstva za njegovo bodočnost — nego to, da bi tudi v državnem zboru samo to iskal, kar je iskal v celem svojem doseganju življenja, samega sebe.

Ponaša se, da je kmečki sin; a ta ponos se mu je vzbudil šele te dni, ko se mu je zablščala zlata zvezda državnega poslanstva; ko se mu je začela laskati nada, da postane zraven bogatina tudi slaven, imeniten mož, ki se bo s svojo postavnostjo in zgovornostjo šopiril v dunajskem parlamentu. Poprej ni poznal kmeta nikjer drugod nego v svoji odvetniški pisarnici, niti v svoji domači vasi, niti v rojstni hiši ne — in če postane poslanec, česar nas Bog obvaruj! potem bodite gotovi, dragi kmečki rojaki, izginete mu čisto izpred oči.

Za tacega kandidata se razsoden, vester volilec ne sme, ne more ogreti.

Društvo „Sloga“ je ustanovljeno za to, da nam kaže pota, po katerih nam je hoditi v političnem našem življenju in delo-

vanju. V njega odboru sedé zaupni, veljavni možje vseh strani naše dežele, a društveno vodstvo je izročeno našemu dr. Gregorčiču, kateri si je po svojem dolgoletnem, vestnem, požrtvovalnem in neumornem delovanju za blagor goriških Slovencev, v polni meri zaslužil neomejeno zaupanje vseh Slovencev na Goriškem. Mi zasledujemo njegovo delovanje že dobrih 18 let; videli smo ga vzbujati novo življenje na časnikaškem polju, organizovati podporno društvo v Gorici, vestno sodelovati dolgo vrsto let pri „Ljudski posojilnici“ ogrevati nižje in srednje stanove za narodno odgojo svojih otrok, ustanavljati slovenske otroške vrte, ljudsko šolo v goriškem mestu, širiti jo od leta do leta in dovesti to šolo do današnjega razvoja, koj ne zadostuje niti več krasno obširno poslopje „Šolskega doma“, ampak mora še drugod iskati si prostorov, da je kolikor možno skrbjeno za narodno odgojo slovenskih otrok v Gorici. Da bi ne imel dr. Gregorčič nobene druge zasluge za nas goriške Slovence, nego to, da je toliko storil za naše ljudske šole v mestu in dosegel tako sijajne vspehe — kakor ravno našete — zaslužil si je našo in naših potomcev večno hvaležnost, zraven katere naj „Šolski dom“ kot viden spominek slavi njegovo ime. Čitajte „Zlato knjigo“ društva „Šolski dom“ v Gorici in sodite sami!

Dr. Gregorčič pasi je tudi kot deželni in državni poslanec skupil toliko zaslug za našo narodno stvar in za naše gmatne koristi, in se nam je izkazal vedno tako zvestega voditelja — da smemo, da moramo tudi v sedanjem slučaju slušati njegov glas, ko nam nujno priporoča, da mu zopet izvolimo zvestega tovariša v osebi visokorodnega gospoda grofa Alfreda Coronini-ja.

„Grof Coronini se je odpovedal brez pravega razloga poslanstvu ter je napravil nepotrebnega dela županstvom, stroške občinam in volilem“, tako piše Gabrščekova „Soča“, glasilo Tumovo. Koliko hudobije in hinavščine v malo vrsticah! Skoraj celo preteklo leto sta dr. Tuma v člankih s podpisom, Gabršček pa brez podpisa g. grofa nesramno napadala, blatila in poniževala. Gabršček mu je v svoji predrznosti celo s pasjim bičem grozil, dr. Tuma pa je v znanem pismu ženaprej prerokoval, da „se grofa tako ali tako iznebimo“ ter je cinično dostavil: „Da bi le še dal obečanih 100 tisoč gl. za Vipavsko železnico; potem pa z Bogom!“ Z ostrupljenim orožjem sta pobratima dosegla, za kar sta se celo leto trudila; prerokovanje dr. Tume se je izpolnilo, ko so taki gonji proti državnim in deželnim poslancem nekateri krogi v naših trgih pritrjevali, grofovi volilci pa k temu predolgo molčali — položil je rahločutni g. grof svoj mandat, ker je mislil, da ne uživa več popolnega zaupanja svojih volilcev. In zdaj nastopa človek, ki se krčevito drži deželnega odborništva proti volji svojih volilcev,

sodi po sebi grofa ter mu očita, da se je odpovedal brez potrebnega vzroka! Kaka hinavščina!

Možje volilci! obsodite s svojimi glasi tako ostudno ravnanje ter dajte primerno zadoščenje kolikor grofu Alfredu Coroniniju, toliko našemu ljubljenu voditelju dr. Gregorčiču za vse one krvave žalitve, ki so jih Gabršček in tovariši nagromadili protij njima v svojem glasilu. Združite svoje glasove kot en mož za grofa Alfreda Coronini-ja.

Njegova preteklost jamči zanesljivo za njegovo bodočnost. Njegovo doseganje delovanja je njegov živ program, ki jasno dokazuje, da zasluži popolno zaupanje vseh goriških Slovencev. On nam je na mnogoteri način dejansko dokazal, da ljubi naš narod, da mu je na srcu njegov napredek, njegov razvoj. Kot deželni in državni poslanec je viteški branil njegove svete pravice in se z vso vneto potezal za njegove duševne in gmatne koristi.

Na Dunaju je nevtrudno hodil v ministrske urade in z vso vztrajnostjo in odločnostjo zagovarjal interese naše ljudske šole v Gorici, poganjal se za brzo in ugodno rešitev zakona zadevajočega železnico po Vipavski dolini, prizadeval si, da bi prišlo v pravi tir vprašanje zaradi železnice po Soški dolini, prosil podpor za ceste in druga javna podjetja na Goriškem, za vinarska in sadjarska društva itd. itd. Ko se je postavil za kako stvar, ni odnehal z lepa in zato je mnogo dosegel in marsikaj je še na potu povoljne rešitve, kar je on se svojim veljavnim glasom izprosil.

Le iščite ga po širni deželi moža, ki bo na Dunaju tako vestno, tako požrtvovalno in kar je glavna stvar, tako uspešno zastopal slovensko ljudstvo na Goriškem kakor grof Alfred Coronini! Mi ne poznamo nobenega družega.

„Primorski list“ Vam ponuja g. viteza dr. Josipa Tonkljija. Vsa čast zaslužnemu veljaku — a za sedanje razmere, kakoršne vladajo v dunajskem parlamentu, bi mož ne bil več na svojem mestu. Sicer se mora vsak vester značajen volilec enako upirati njegovi kandidaturi, kakor oni dr. Staniča in sicer zato, — ker je izrodek gole nagajivosti, napravljen proti dr. Gregorčiču in ker se ž njoruši in sicer namenoma ruši narodna disciplina. Tisti rodoljubi, kateri so zares naklonjeni g. vitezu dr. Tonkljiju, želijo, da ostane doma, da si okrepi zdravje ter obrani še dolgo let svoje dragoceno življenje. Morda se ponudi v kratkem prilika, da mu doma na dostojen način izkažemo svojo vdanost.

In zdaj smo Vam povedali odkritosrčno vse, kar nam je bilo na srcu o tej velevažni zadevi. Možje, poštenjaki! poprašajte svojo vest in ne poslušajte nič družega, nego njen glas, pa stopite pogumno na volišče. Mi smo v svojem srcu preverjeni, da izmed treh popisanih kandidatov — ne morete kot pravi rodoljubi družega izbrati in zapisati na svoje glasovnice nego

grofa Alfreda Coronini-ja,

V Gorici, 26. januarja 1900.

Krog goriških rodoljubov.

Kandidat, odvetnik dr. Stanič.

V znani pravdi Budin proti „Corriere die Gorizia“ in „Sentinella del Friuli“ je dr. Stanič zastopal tožitelja č. g. Budina. — Sprva se je imela vršiti obravnava pred porotniki v Zadru v Dalmaciji; a vsled nepredvidne pisave plitve „Soče“, obveljala je prošnja nasprotnikova in vrhovno sodišče je določilo dunajsko poroto. Za obravnavo v Zadru je dr. Stanič zahteval od tožitelja 200 kron in vse stroške, katere bi sodišče priznalo tožitelju č. g. Budinu.

Za obravnavo na Dunaju pa ni hotel dr. Stanič nič računati, dasi ga je g. B. večkrat popraševal, koliko bo računal; pred odhodom na Dunaj je celo zahteval račun, a dr. Stanič je tolažil g. Budina z lepimi besedami, rekoč: meni mi ni za denar, meni mi je za čast, za ugled, za pisarno...

Dunajski porotniki so lista „Corriere“ in „Sentinello“ obsodili na 300 gl. denarne globe in povrnitev vseh pravnih stroškov. In dr. Stanič kaj je storil? Neverjetno a resnično! Sedmi mesec po obravnavi na Dunaju je pisмено povabil g. Budina v svojo pisarno. Zahteval je od njega nič manj ko 1200 kron. Ker g. B. ni hotel plačati 1200 kron, dokler ne iztirja pravnih stroškov od nasprotnikov, tožil je — čujte! — g. Budina za 2050/50 kron, katere bi bila morala plačati obsojena lista g. Budinu, oziroma dr. Staniču. Torej ne od židov Italijanov, ki so bili obsojeni plačati pravne stroške, je tirjal navedeni znesek 2050/50 kron, ampak od g. Budina, ki je pravdo dobil. Obravnava o tej Staničevi tirjalvi se je vršila v Gorici. Toženca je zastopal g. dr. Franko tako izborno, da je dr. Stanič sijajno pogorel. A dr. Stanič se ni ustrašil. Hitel je v Trst na drugo instanco; a v Trstu so mu povedali, da imajo take postave kakor v Gorici, da mu toraj ne morejo pomagati in rešiti ga očitne blamaže. In g. dr. naš bodoči poslanec, je v drugič pogorel.

In sedaj pride najlepše, kar nam kaže dr. Staniča kot takega, kakoršen je v resnici.

Dr. Stanič, ki ni nič zahteval od č. g. Budina pred odhodom na Dunaj, ki je tolažil g. B. s tem, da mu ni za denar, ampak za čast, za ugled itd., ki bi bil moral tožiti nasprotnike žide-Italijane, je vložil tožbo proti g. B. za — ne ustrašite se — za 2985/73 gl. ali 5971/46 kron, reci: pet tisoč devet sto eden in sedemdeset kron in šestinštirideset vinarjev. In g. dr. Stanič je tretjikrat pogorel.

Ali torej smemo verjeti lepim besedam in zlatim obljubam dr. Staniča, ki se nam ponuja in vsiljuje za državnega poslanca? Nikakor! Možje volilci! Zdravimo se! Ne dajmo se slepiti! Ne verujmo sebičnemu, veternejakom. Ne zaupajmo ljudem, ki ljubijo denar in ne nas. Spametujmo se in volimo moža, ki ne išče denarja, dobička, časti in ugleda.

Volilec.

Domače in razne vesti.

Volilci, pozor! Zopet moramo opozoriti volilce, naj se ne dajo slepiti po nikakih lažeh, ki se trosijo in se bodo trosile o grofu Coroniniju. — Grof prav gotovo sprejme mandat, ako bo voljen, ga obdrži in ga bo izvrševal.

Volite toraj — brez ozira na take izmišljene vesti, ki nimajo družega namena, nego volilce begati, našega kandidata g. grofa Alfreda Coronini-ja, grajščaka v Gorici.

Ozja volitev. Dasi je zmaga našega kandidata popolnoma gotova, ako ostanejo volilci zvesti zastavi, pod katero so voljeni, vendar bi se znalo prigoditi po slučaju ali po kaki nepredvidni okolnosti, da bi prišlo do ozje volitve. Radi tega opozarjamo volilce vseh treh voliš, naj ostanejo tako dolgo v Gorici, Sezani in Tolminu, da izvejo, ali bo potrebna ozja volitev. Če bo ta potrebna, se bo vršila še tisti dan ob tretji uri popoldne. Volilne komisije ostanejo tiste, ki bodo zajtruj izbrane; zato se izvrši ozja volitev, ako bo potrebno, hitreje ko prva.

Še enkrat volilni shod pri Rebku. Ker se Gabrščeku ni popolnoma posrečil „čuden“ njegov manever glede shoda pri Rebku, napenja se sedaj na vse kriplje, da bi se opral pred svetom, ki mu pa že popred ničesar verjel ni. Zavilarski kriči: „Slovenski narod je pred svetom osramočen, med tem, ko je osramočen le on radi svojega nečuvnega postopanja.“

Vsa zavijanja pa mu ne pomagajo prav nič, shod se je vršil, tako kot smo ga opisali mi. Grof A. Coronini je bil brez ugovaranja soglasno in navdušeno proglašen kandidatom. Na vprašanje predsednika volilnemu shodu dr. Gregorčiča, jeli je kdo proti tej kandidaturi, in kdor je, naj dvigne roko, se temu pozivu nihče ni odzval. **Vladala je pa obča tišina, ko je govoril dotične besede dr. Gregorčič.** In to s s podpisani potrdili odlični gospodje v svojih brzozajnih popravkih v „Edinosti“ in „Sl. Narodu“, napram neresničnim trditvam Gabrščekovim. Nasprotno pa razven Gabrščeka, katerega ni bilo na shodu, nihče ni svojega imena zapisal pod poročila, ne v „Soči“ ne v „Sl. Narodu“, ne v „Slovenca“ in tudi ne v „Pr. Listu“. „Slovenec“ je priobčil kar dvoje poročil, prvo je bilo verodostojno in je bil poročevalec gotovo navzoč pri shodu, drugo pa je sledilo iz okoliša „Primorskega Lista“, kar je razvidno iz zadnjih besed. Da so nam pa gospodje krog „Slovenca“ in urednik „Pr. Lista“ nasprotni, o tem menda ni potrebno govoriti.

Na shodu je bilo zbranega občinstva na stotine, ki radostno potrdi naše poročilo. Najetih „Sočanov“ je bila mala pesčica, stali so daleč za glavno skupino, sredi katere so bili sklicatelji, govorniki in poročevalci. Da so oni razgrajali le malo čuli, je popolnoma naravno, ker jim množica sploh ni dopustila, da bi se zrili v obližje. Ravno tako je čepel poročevalec „Pr. L.“ daleč zadej na figovem drevesu, s katerega smo čuli enkrat značilen zdihljaj v korist dr. Tonkliju (!), kar opisujemo na drugem mestu.

Kdor je bil že kedaj na kakem ogromno obiskanem ljudskem shodu, ta ve, da čuje govornike le par sto ljudi, ki stoje v njih okrožju. In take je bilo tudi na tem shodu, katerega se je udeležilo na stotine naroda, ki je navdušeno proklamiral svojim kandidatom g. grofa A. Coronini-ja. Sicer pa še enkrat opozarjamo na besede, katere smo včeraj napisali o tem shodu in na katere „Soča“ molči.

Kdor torej nasprotno našemu poročilu raznaša vesti, ta laže ali pa je nalagan.

Goriški hujskač, kateremu ni še dovolj sedanjega prepira, ampak hoče večjega in stalnega, je pisal „Slov. Narodu“, da grof Coronini in dr. Gregorčič sta o svojem času glasovala proti Kaizlovemu predlogu, da bi znižanje zemljarine veljalo le za kmete, in ne tudi za velike posestnike, ter pravi, da grof ni v stiski, ko gre za odločitev mej njegovimi interesi in mej interesi kmetov, a dr. Gregorčič da je glasoval proti svojemu prepričanju samo na ljub grofu Coronini-ju.

Nasproti temu neopravičenemu očitaniu moramo konstatovati, da naša poslanca se držita pri glasovanju v državnem zboru klubovih sklepov in da ne uravnujeta svojih glasovanj ne po svojih osebnih interesih, pa ne po medsebojnih ozirih. Ako smatrate klubov sklep kot neopravičen in škodljiv svojim volilcem, tedaj si znata priboriti potrebno prostost tudi za glasovanje proti klubu, kakor se je to godilo v zadevi vinske klavzule z Italijo, kateri sta se uprla vkljub Hohenwartovemu uplivu.

Dr. Stanič — dr. Gregorčič. „Soča“ si je vtepla v svojo butico nekaj lažij o dr. Gregorčičevih posetih pri dr. Staniču, o ponujani kandidaturi v dež. in drž. zbor, o poravnani z dr. Tumo i. t. d. ter to neprenehoma v vseh mogočih variantah trdi. Pozablja pa popolnoma povedati radovednemu svetu, o številu dr. Staničevih posetov pri dr. Gregorčiču ter o dejstvu, da je dr. Stanič trikrat vabil dr. Gregorčiča v svojo vilo i. t. d.

Čudno pri vsem tem je, da se pehata s „Pr. L.“ v to, kateri izmed njiju reši dr. Gregorčiča, ob enem pa oba složno po njem udrihata, eden prikrito, drugi odločno.

„Primorski List“ in dr. J. Tonkli. — Že v zadnji številki našega lista smo povdarjali, da sili sedanji urednik „Pr. Lista“ popolnoma na svojo pest dr. Tonklija kot kandidata za državni zbor. Večina članov konzorcija tega lista odločno obsoja to početje, ki nima družega namena, nego pomagati — „Sočanom“.

Danes dostavljamo še, da se vrše pogajanja med „Sočani“ in ozjo stranko „Pr. L.“, ter da je bil Gabršček v tej zadevi opetovano pri dr. Tonkliju.

In ti ljudje hočejo „rešiti“ dr. Gregorčiča? Hinaveci!

Ljudska posojilnica in samooblastni nje ravnatelj dr. Tuma. — V včerajšnji izdaji smo razkrili občinstvu najnovejši čin pobratimov Tume in Gabrščeka pri poslovanju „Goriške ljudske posojilnice“. Danes pa pere „Soča“ dr. Tuma na že občeznani način, trdi namreč, da smo pisali neresnico. Mi povdarjamo vnovič, da je ravnatelj dr. Tuma samooblastno zvišal obresti na 6 od sto brez ozira na pravila, in da ni pravoveljavnega sklepa, ki bi tako nečuvno početje je opravičeval.

„Soča“ imenuje naše razkritje „lumparijo“; mi odločno odvrčamo to nazivanje tje, od koder je prišlo.

Sicer pa bomo še jasno razsvetlili to samooblastno postopanje pri našem edinem denarnem zavodu v Gorici.

Sram me je! Koga je sram! Zakaj ga je sram? **Dr. Tuma** je tisti mož, ki je pisal nekemu gospodu dne 30. oktobra 1898. med drugim sledeče: „Deželni glavar grof Franc Coronini prišel se mi je zahvalit za posredovanje, da se je adresa na cesarja sploh sprejela. **Sram me je. Sedaj vidim, da sta imela grof Alfred Coronini in dr. Rojic zopet prav.** Tudi adrese nismo smeli dopustiti brez našega dostavka. Žal mi je, a človek ni nikdar dovolj trd“. Tako je pisal dr. H. Tuma, ko je bil spoznal, da jo je bil zopet zavozil ter priznal, da sta imela Alfred grof Coronini in dr. Rojic **zopet prav.** Žal, da sta se, kakor drugi poslanci, zopet in zopet udajala dr. Tumovim argumentom (!), ki so zopet in zopet zavajali politiko naših poslancev na poti, katerih se je celo isti dr. Tuma sam sramoval!

Tudi sedanja njegova rovanja proti dr. Gregorčiču, grofu Alfredu Coroniniju privede Slovence tako daleč, da se bodo sramovali dr. Tume.

Ali ni zdaj sram dr. Tume takega počenjanja proti drugim poslancem? Pač, tudi zdaj ga je sram — kakor volka strah!

Dr. Tuma in predelska železnica. Naši hribovci, posebno pa Bovčani, Kobaridci, Tolminci in Kanalci so po poročilih vseoblastne „Soče“ najnavdušenejši pristaši dr. Tume. Izvemši Kanalec, katerim je go-

tovo vse eno, naj se zgradi predelska ali bohinjska železnica, bi se stanovalci ostalih treh trgov dr. Tumi prav lepo zahvalili, ako bi jim bilo znano, da je dr. Tuma največji nasprotnik predelske železnice. V deželi, na Goriškem, on zakriva to svoje nasprotstvo, ker ve, da bi mu škodovalo; zunaj pa pove svoje pravo mišljenje o ti železnici, katera je za procvit in povzdigo omenjenih trgov največjega pomena. Da nas velemožni in veleučeni g. dr. Tuma ne bode mogel dolžiti sumničnja, ako povemo, da je strastni nasprotnik predelske železnice, ga spominjamo na govor, katerega je imel vpricho odličnih mož v dunajski gostilni, ki je last goriškega Slovenca o priliki konstituiranja upravnega sveta Vipavske železnice. Ako je gosp. doktor morda na ta svoj govor pozabil, mu ga dragovoljno ponovimo in sicer v prid in korist trgov Tolmin, Kobarid in Bovec.

Način boja „Sočinih“ pristašev je podel in ostuden. Ker tega lista noče skoro nikdo več čitati, ga vsiljujejo njega pristaši v Gorici na vse načine. Vsakemu človeku, ako je v njem le omenjen, ga dopsiljejo poštanim putem v zalepljeni kovrti zastoj. Dotičniki naj bi si rajši znamke prihranili, ter naj bodo uverjeni, da „Soče“ nobeden onih, katerim se na opisani način dopsilja, ne bere, marveč jo nepogledano uniči ali pa neodprto nazaj vredništvu pošlje, kakor to stori grof Alfred Coronini, kateremu se več iztisov vsake številke tako pošilja.

Žalostno-smešno ulogo je igral na shodu pri Rebku župan Rihemberški. Pomilujemo ga! Mož ve, da ni priljubljen niti v svoji domači občini. Le po hudem, strastnem boju je dosegel župansko čast, po kateri je hrepenel kakor jelen po hladni vodi. A žalostno-smešno ulogo je igral g. Pavlica tudi v preteklosti pri raznih volitvah. Le njemu lastna usiljivost in kačja zvijačnost, ga je spravljala v razne zastope. Tacih lekciij, kakoršnih je bil deležen v nedeljo po shodu, pa še ni doživel. V brk — ne v brk, saj jih nima — je slišal, da on se ogreva ne za dr. Tonklija, ampak za sina dr. Jožefa Pavlica, onega, ki je imenoval svoje rojake govodnike! Dr. Tonkli naj bi le pot napred — gospodu Pavlici za prihodnjo dobo. Ne boš, Jaka! Tega ne bo doživel ne oče, ne sin, da bi v državnem zboru zastopal nas „govodnike“ oče teh „govodnikov“! Kdor zaničuje svoj rod, zaničuje se sam in tak je podlaga tujčevi peti! Nikdar!

Nikdar še ni imel g. dr. Tonkli tako slabih zagovornikov, kakoršen je bil v nedeljo g. Pavlica. Aha, zdaj vemo, zakaj se je poganjal župan Rihemberški za župansko zvezo ajdovskega okraja. Zdaj razumemo, zakaj je pustil, da je mirno zaspalo potrebno društvo. Spoznal je že pri ustanovnem shodu, da je za njega prekliso zelje, da bi gospodje župani in podžupani ne hoteli plesati pod njegovim vodstvom.

Na shodu pri Rebku je mož daleč v ozadju zlezel na figovo drevo, ter s tega vzvišenega zavetišča kričal: „Živio Tuma-Pavlica!“

Komentara menda ni treba!

Iz hribov. Ko sem se vrnil iz shodu pri Rebku na Vipavskem, sem dobil doma „Zlato knjigo“ „Solskega doma“. Pregledal sem in prečital ves imenik društvenikov društva „Solski dom“ v Gorici; zlasti pa v imeniku: Pokrovitelji, častni udji, ustanovniki, letniki in podpiratelji; a glejte čuda: gosp. dr. Josip Staniča, nisem mogel iztakniti pod črko „S“ in tudi drugod ne.

Nasprotno pa naj vsakteri pregleda in prečita imenik: pokroviteljev, častnih udov in ustanovnikov, potem bode prav lahko sodil, kje so naši narodni dobrotniki.

Volilec.

V cenilno komisijo za osebno dohodarino za goriško mesto so bili včeraj izvoljeni: V 1. skupini dr. Franc Marani, v 2. skupini Josip Sturli, njega namestnikom Emil Leberherz. — Danes so izvoljeni v 3. skupini Franc Zoratti, namestnika Anton Chiurlo in Artur Frantz.

➡ To posebno izdajo smo izdali ob šesti uri zvečer! ➡